U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **V. H. N.**, zastoupen JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou se sídlem Wenzigova 1871/5, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2017, č. j. OAM-657/ZA-ZA11-HA10-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. 5. 2018, č. j. 78 Az 1/2018 - 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 12. 2017, neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. V žádosti o mezinárodní ochranu a v rámci pohovoru žalobce uváděl, že je bez náboženského přesvědčení, o politiku se nezajímá, není členem žádného politického hnutí a nikterak se v politice neangažuje. Dále uvedl, že je ženatý a má jedno nezletilé dítě a druhé se má do měsíce narodit. Žádost o udělení mezinárodní ochrany podal poté, co mu byla zamítnuta žádost o prodloužení pobytu v České republice. Domnívá se, že to bylo z důvodu podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody ve výši 4 měsíců za podvádění u zkoušky z českého jazyka nutné k získání trvalého pobytu. Konkrétní problémy v zemi původu neměl, ale nelíbí se mu tamní režim. Peníze pro rodinu obstarává manželka jako osoba samostatně výdělečně činná ve večerce a žalobce jí vypomáhá.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany žalobou, kterou Krajský soud v Ústí nad Labem zamítl. Proti tomuto rozsudku podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Stěžovatel spatřuje přesah vlastních zájmů ve skutečnosti, že novelou zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, účinnou od 15. 8. 2017 se velmi ztížila možnost dosáhnout na nový pobytový status, neboť žádost na zastupitelském úřadě v Hanoji prakticky nelze reálně podat a hrozí tak, že rodina stěžovatele bude rozdělena na dlouhou dobu. Tyto okolnosti měl žalovaný hodnotit i s ohledem na možnost udělení humanitárního azylu.

[4] Stěžovatel se domnívá, že krajský soud nesprávně posoudil otázku odůvodněného strachu stěžovatele z pronásledování. Stěžovateli hrozí perzekuce ze strany státních orgánů z důvodu jeho dlouhodobého pobytu v zahraničí.

[5] Odůvodnění neudělení humanitárního azylu je nedostatečné a nepřezkoumatelné z hlediska zákazu libovůle. Stěžovatel se domnívá, že žalovaný ani soud nevěnovaly dostatečnou pozornost individuálním poměrům stěžovatele při hodnocení humanitárního azylu. Získání humanitárního azylu má pro stěžovatele zásadní význam, s ohledem na výše popsanou situaci týkající se možnosti získání nového pobytového oprávnění a skutečnost, že celá jeho rodina je integrována v ČR. Stěžovatel zde má manželku na mateřské dovolené a nezaopatřené děti. Práva dětí na oba rodiče jsou garantována Úmluvou o právech dítěte. Proto by mělo být stěžovateli umožněno řešit svůj pobyt pomocí zákona o azylu, nikoliv zákona o pobytu cizinců. K situaci ohledně podávání žádostí o pobyt odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2017, č. j. 3 Azs 237/2016. Důvody hodné zvláštního zřetele dle stěžovatele dopadají i na jeho případ.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel se měl starat o svoji rodinu tím, že bude dodržovat zákony České republiky. Stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu proto, že vlastní vinou přišel o povolení k pobytu na území ČR a chtěl se vyhnout hrozícímu vyhoštění. Legalizaci pobytu však nelze považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný se ztotožnil s rozhodnutím krajského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost je přípustná. Jelikož se jedná o věc mezinárodní ochrany, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou.

[8] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem *„přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by

bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[9] Stěžovatel se domnívá, že mu měl být udělen humanitární azyl, neboť se jedná prakticky o jedinou možnost, jak zůstat s rodinou na území ČR. Nejvyšší správní soud ovšem k této otázce připomíná svou setrvalou judikaturu, podle níž snaha o legalizaci pobytu není relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudek ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, č. 397/2004 Sb. NSS), a není ani dostatečným důvodem pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu: „*Snaha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití s manželem žijícím na území České republiky (občanem Vietnamské socialistické republiky, který však o azyl nepožádal) je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*“ (rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č j. 4 Azs 47/2004 - 60, či obdobně ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 – 69).

[10] Dle stěžovatele se jeho situace odlišuje v tom, že kvůli nefunkčnímu systému podávání žádostí na zastupitelském úřadě v Hanoji nemá jinou možnost, jak realizovat soužití s manželkou a dětmi. Je pravdou, že i Nejvyšší správní soud v několika svých rozhodnutích kritizoval závažné problémy systému Visapoint (viz zejména rozsudky rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 - 52, č. 3601/2017 Sb. NSS, a ze dne 30. 5. 2017, č. j. 7 Azs 227/2016 - 36, č. 3603/2017 Sb. NSS). V těchto rozhodnutích však Nejvyšší správní soud zároveň vyložil, jaké se cizincům nabízejí prostředky ochrany před problémy fungování systému Visapoint. Ani z těchto rozsudků přitom rozhodně nevyplývá, že by takovým prostředkem ochrany mohlo být úplné opuštění nástrojů zákona o pobytu cizinců a využití nástrojů zákona o azylu. Smyslem zákona o azylu totiž rozhodně není působit jako alternativní řešení pro ty cizince, pro něž jsou postupy podle zákona o pobytu cizinců těžko dostupné, jak uvedl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 2 Azs 216/2004 – 60. Nejvyššímu správnímu soudu je také známo, že s účinností k 31. 10. 2017 byl provoz systému Visapoint ukončen a objednávání termínů pro osobní podání žádosti probíhá prostřednictvím emailu za pomoci alfanumerického kódu, což má zajistit větší efektivitu systému.

[11] K otázce posouzení možného pronásledování stěžovatele v zemi původu Nejvyšší správní soud uvádí, že žalovaný vzal do úvahy zejména vyjádření samotného stěžovatele a ta posoudil v souvislostech vyplývajících ze zpráv o zemi původu stěžovatele, jež byly dostatečně aktuální a věnovaly se potřebným otázkám. Tyto podklady jsou také součástí správního spisu. Na základě těchto okolností posoudil, že stěžovateli nehrozí po návratu do země původu pronásledování, neboť ze země odjel legálně a nikdy se neangažoval v politice. Krajský soud poté provedl přezkum napadeného rozhodnutí tak, jak mu ukládá zákon.

[12] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního

soudu poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[13] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost stěžovatele odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2018

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu